

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimin ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. Prot.
Nr. Dok. 201802063/2

Tiranë ___/___/2019

Lënda : Rekomandim për mbylljen e menjëhershme të Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, në vijim të rekomandimit me shkresë nr.K4/188-2 prot., datë 28.12.2017.

Drejtuar : Znj. Etilda GJONAJ (SALIU)
Ministër i Drejtësisë

TIRANË

Z. Agim ISMAILI
Drejtor i Përgjithshëm i Burgjeve

TIRANË

Z. Nasip HOXHA
Drejtor
Institucioni i Ekzekutimit të Vendimeve Penale

SARANDË

*E nderuar znj.Ministre,
Të nderuar zotërinj,*

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar¹, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë më datë 17.10.2018, sipas Planit të Inspektimit të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues morën pjesë z. Besnik Deda, z. Genci Tërpo dhe z. Alfred Koçobashi me detyrë Nd/Komisioner pranë Mekanizmit Kombëtar.

Qëllimi kryesor i inspektimit ishte vlerësimi i kushteve në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, për garantimin e respektimit të të drejtave dhe trajtimit të paraburgosurve dhe të dënuarve me burgim të përcaktuara në ligjin nr.8328 datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar dhe në dokumentet ndërkombëtare, si dhe masat e marra për zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të bëra në inspektimin e mëparshëm.

¹ Neni 74/1 i ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Vizita u zhvillua në një frymë të mirë bashkëpunimi në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit të Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës në Institucionet e Ekzekutimit të Vendimeve Penale.

Grupi i inspektimit u takua fillimisht me z.Nasip Hoxha, Drejtor i Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, si dhe me shefat e sektorit sipas seksioneve të këtij institucioni, të cilët u vunë në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Nga ana e drejtuesit të institucionit, grupit të inspektimit iu ofrua mundësia që të kishin akses, në përputhje me Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve, për zhvillimin e takimeve dhe intervistave konfidenciale me të gjithë personat e paraburgosur/dënuar, si dhe për inspektimin e ambienteve të banimit dhe ambienteve të përbashkëta, që ishin objekt i monitorimit.

Institucioni i Avokatit të Popullit, pasi u njoh me konstatimet ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t'ju parashtrijë gjetjet e këtij inspektimi dhe të bëjë rekomandimet përkatëse.

Shënime paraprake

Vizita monitoruese e grupit të inspektimit të Mekanizmit Kombëtar për vitin 2018 u krye sipas Planit të inspektimit dhe në përputhje me metodologjinë e inspektimit të burgjeve.

Gjatë takimit me drejtorin e këtij institucioni z.Nasip Hoxha, grupi inspektues kërkoi fillimisht informacion të përgjithshëm në lidhje me respektimin e të drejtave dhe trajtimin e të paraburgosurve nga ana e stafit dhe punonjësve të policisë të këtij institucioni, si dhe mënyrën e trajtimit dhe adresimit të problematikave të ndeshura nga Institucioni i Avokatit të Popullit në inspektimin e mëparshëm.

Institucioni i Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë kishte një kapacitet maksimal prej 31 personash, por në momentin e vizitës inspektuese në mjediset e këtij institucioni ishin 50 persona, me një mbi popullim prej 19 të paraburgosur mbi kapacitet. Rrjedhimisht, mbipopullimi ishte një problematikë e qenësishme, duke pasur parasysh edhe kushtet e këtij institucioni.

Sipas të dhënave që u morën gjatë kësaj vizite, informacioneve të marra nëpërmjet intervistave konfidenciale me personat e privuar nga liria, si dhe bisedat me stafin e institucionit, rezultoi se nuk ishte zbatuar rekomandimi i Avokatit të Popullit nga inspektimi i mëparshëm për **“mbylljen e menjëhershme të Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale, Sarandë”**. Kjo, për shkak të trajtimit dhe kushteve jo humane dhe degraduese të të paraburgosurve që qëndrojnë në këto ambiente, të cilat vazhdojnë ende dhe sot të jenë jashtë çdo standardi ligjor dhe konvente ndërkombëtare.

Theksojmë se, veprimtaria e institucionit kryhej normalisht, ndonëse me urdhër nr.8729/1, datë 27.09.2018 të Ministrit të Drejtësisë, Institucioni i Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, i klasifikuar “Institucion paraburgimi”, urdhërohej të kalojë në konservim (mbyllje e përkohshme). Ky status, në gjykimin e Institucionit të Avokatit të Popullit është i paqartë, pasi nuk gjendet dhe nuk përcaktohet në asnjë nga aktet normative që rregullojnë veprimtarinë e organeve shtetërore kompetente në këtë fushë.

Gjithsesi, nga ana e stafit të institucionit ishin marrë disa masa për përmirësimin e kushteve materiale dhe higjiëno-sanitare në ambientet e regjimit të brendshëm, në dhomën e observimit/veçimit, si dhe në dhomën e takimeve me familjarët.

1. Trajtimi

Grupi i monitorimit, krahas punës për mbledhjen e informacionit lidhur me trajtimin e të paraburgosurve dhe të dënuarve, për identifikimin e rasteve të përdorimit të forcës fizike tej kufijve të parashikuar me akte normative² apo të presionit psikologjik ndaj kësaj kategorie, si edhe të rasteve të marrjes së masave disiplinore, zhvilloi edhe intervista konfidenciale me të paraburgosurit dhe inspektoi ambientet e brendshme të këtij institucioni. Grupi monitorues, nuk evidentoi raste apo pretendime për tejkallim të forcës fizike nga ana e punonjësve të policisë së burgjeve.

Ndërkohë, nga inspektimi ishte evident fakti që, infrastruktura e këtij institucioni nuk ofronte asnjë kusht dhe standard ligjor, pasi godina ishte gjysëm nëntokë dhe me nivel të lartë lagështire, ku të paraburgosurit mbaheshin si në bodrum duke e bërë trajtimin e tyre jo human dhe degradues.

Në momentin e inspektimit në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, u konstatua se kishte mbi popullim në dhomat ku akomodohen të paraburgosurit, një fenomen ky i përsëritur, duke patur parasysh faktin që infrastruktura e këtij institucioni nuk plotëson as kushtet minimale për trajtimin dhe sigurinë e personave të privuar nga liria. Konkretisht, në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve³ përcaktohet se, për çdo të paraburgosur kubatura duhet të jetë jo më pak se 9 m³ dhe sipërfaqja e banimit jo më pak se 4 m². Si rrjedhojë e mbi popullimit, grupi inspektues konstatoi në disa dhoma se kishte të paraburgosur që flinin me dyshek në dysheme, në kushtet e një trajtimi çnjerëzor dhe degradues.

Gjithashtu, ankesa të shumta kishte dhe për cilësinë jo të mirë të ushqimit, mungesën e ujit të ngrohtë në çezma për pastërtinë vetjake, mungesën e kushteve higjiëno-sanitare në dushe dhe tualete, mungesën e ngrohjes kryesisht në periudhën e dimrit, si dhe për mungesën e mjediseve në zhvillimin e aktiviteteve të përbashkëta.

2. Masat mbrojtëse

Nga verifikimi i dokumentacionit, rezultoi se, sistemi i kërkesë/ankesave funksiononte normalisht, pasi çdo formularë regjistrohej në regjistrin përkatës dhe më tej protokollohej⁴. Regjistrat mbaheshin nga sekretaria e institucionit. Të paraburgosurit plotësonin formularin e kërkesë/ankesës dhe e hidhnin në kutinë postare ose ia dorëzonin punonjësit të sektorit psiko-social. Më tej, ato dërgoheshin në sekretarinë e institucionit ku protokolloheshin dhe pastaj i kalonin drejtorit të institucionit, i cili kthente përgjigje me shkrim apo i takonte vetë të paraburgosurit.

Në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, për shkak të mungesës së infrastrukturës ndarja e të paraburgosurve në seksione të veçanta sipas kategorieve 18-21

² Neni 2, parimet e përgjithshme, Rregullore e Përgjithshme e Burgjeve.

³ Neni 30, dhomat dhe pajisja e tyre, Rregullore e Përgjithshme e Burgjeve.

⁴ Neni 49 i ligjit Nr. 8328 dt. 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

vjeçar, të sëmure mendore dhe persona abuzues me substanca narkotike, të parashikuar në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve⁵, nuk mund të realizohej. Institucioni kishte vetëm një ambient në regjimin e brendshëm, i cili ishte i ndarë në dhoma dhe jo me seksione.

Dhoma e observim/veçimit ndodhej në fund të korridorit të regjimit, por ishte nën administrimin e Komisarariatit të Policisë Sarandë dhe përdorej si dhomë sigurie, sipas një marrëveshje ndërmjet Ministrisë të Drejtësisë dhe Ministrisë së Brendshme⁶. Grupi i inspektimit, kërkoi gjatë monitorimit në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë dhe Komisariatin e Policisë Sarandë kopje të kësaj marrëveshjeje, por asnjëri nga këto institucione nuk e dispononte. Gjendja e dhomës së sigurisë, për sa i përket sipërfaqes dhe kubaturës për një person, ishte në shkelje të kritereve të përcaktuara në aktet normative. Ajo, kishte kushte jo të mira higjieno-sanitare, ku mungonte ndriçimi natyral dhe ajrosja sigurohej nga një dritare shumë e vogël. Kushtet materiale dhe pajisja me orenditë e nevojshme ishin të plotësuara.

Sistemi i monitorimit me kamera në regjimin e brendshëm dhe të jashtëm ekzistonte dhe ishte funksional. Ato mbanin në vëzhgim mjediset e këtij institucioni për 24 orë, ndërkohë që të dhënat ruheshin në server për një periudhë dy javore.

Mjedisi i ajrimit në këtë institucion është një ambient shumë i vogël, ku mund të qëndronin 3-4 persona ulur dhe jo në këmbë. Ai ishte i pambuluar dhe hapësira e tij nuk përmbushte asnjë standard për ajrim. Kërkesat e të paraburgosurve për zhvillimin e aktiviteteve sportive nuk plotësoheshin, pasi mungonin mjediset dhe infrastruktura për zhvillimin e tyre.

Situata ishte shqetësuese, për faktin se në dhomat e të paraburgosurve thuajse mungonte ajrimi dhe drita natyrale, pasi dritaret e dhomave në njërin krah të regjimit ishin shumë të vogla dhe pozicioni i godinës e cila ndodhet gjysmë nën tokë nuk e lejonte hyrjen e ajrit dhe dritës natyrale.

Mjediset e përbashkëta që duhet të ofronin arsimim, formim profesional, zhvillim të aftësive individuale, aktivitete sociale, sportive, këshillime individuale dhe në grup mungonin krejtësisht. Mungesa e këtyre ambienteve kishte sjellë pengesa në zhvillimin e aktiviteteve rehabilituese, integruese dhe psiko-sociale.

Takimet me familjarët vazhdonin të zhvilloheshin në një ambient me kushte relativisht jo të mira, pasi kishte mungesë të kushteve materiale. Por, nga stafi i institucionit, ishin marrë disa masave për përmirësimin e kushteve higjieno-sanitare të këtij ambienti. Takimet me familjarët kryheshin një herë në javë. Ndërsa komunikimi me familjarët kryhej përmes aparateve të telefonave me kartë që ndodheshin në koridorin e regjimit të brendshëm.

4. Kushtet materiale

---

⁵ Neni 29/1 dhe 2, vendosja në dhoma, Rregullores së Përgjithshme të Burgjeve

⁶ Marrëveshja dypalëshe mes Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Brendshme “Për mbajtjen dhe trajtimin e përkohshëm të arrestuarve/ndaluarve të komisariateve të policisë Sarandë, Berat, dhe Tropojë në ambientet e IEVP-ve të Ministrisë së Drejtësisë”

Ashtu siç është konstatuar edhe në inspektimet e mëparshme, godina e institucionit dhe mjedisi në regjimin e brendshëm, ishin të amortizuar dhe me lagështirë tej normave të lejuara.

Nga inspektimi, u konstatua se dhomat e banimit nuk respektonin standardin e kubaturës dhe sipërfaqes jetike për person të përcaktuar në aktet normative. Në disa dhoma ishin akomoduar 4-6 persona, ndërkohë që kishte të paraburgosur që flinin me dyshek në dysheme, si rrjedhojë e mbipopullimit mbi kapacitetin fizik të institucionit, të cilat përbëjnë një trajtim çnjerëzor dhe denigrues të të paraburgosurve që qëndronin në këto ambiente.

Në lidhje me kushtet fizike të dhomave, u konstatuan se dritaret e dhomave në njërin krah të regjimit të brendshëm, ishin shumë të vogla e të pamjaftueshme për ajrosje dhe ndriçim natyral, si dhe në të gjitha dhomat kishte lagështirë të theksuar. Disa nga dhomat ishin të pajisura me ventilatorë që siguronin qarkullimin e ajrit. Si pasojë e mbi popullimit si dhe hapësirave shumë të vogla të banimit, në dhomat ku mbaheshin të paraburgosurit mungonin orënditë e domosdoshme si tavolina, karrige apo stola, ndaj dhe ushqimet e veshmbathjet mbaheshin në tokë.

Nga intervistat e kryera nga grupi i inspektimit me të paraburgosurit u raportua gjithashtu se, mungonin shtresat, mbulesat për fjetje dhe veshje, në përputhje me kushtet klimaterike dhe nevojat shëndetësore, sipas normave të miratuara në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve⁷. Gjendja e shtresave dhe mbulesave për fjetje të institucionit nuk ishte e mirë, pasi ato ishin shumë të vjetra dhe të konsumuara, ndaj në shumicën e rasteve materialet ishin siguruar nga familjarët e të paraburgosurve.

Furnizimi me ujë të rrjedhshëm ishte problematik, pasi kishte mungesa gjatë ditës. Uji i pijshëm vijonte të blihej nga të paraburgosurit. Tualetet dhe dushet ishin të përbashkëta, në kushte tejet të amortizuara dhe me higjienë që linte për të dëshiruar. Një pretendim që ngrinin të paraburgosurit, ishte edhe fakti se ambienti i tualeteve dhe dushit shërbente për larjen e enëve dhe të ushqimit, fakt ky që përbënte problem serioz për sa i përket kushteve higjieno-sanitare.

Në ambientin e paraburgimit ndodheshin 1 (një) dhomë dushi dhe 2 (dy) tualete, por ato ishin të pamjaftueshme për të plotësuar nevojat e higjienës personale. Dushet zhvilloheshin dy herë në javë dhe gjatë intervistave konfidenciale me të paraburgosurit, ata deklarorin se shpesh mungonte edhe uji i ngrohtë. Sistemi i ngrohjes mungonte dhe gjatë periudhës së dimrit ngrohja bëhej me pajisjet e siguruara nga vetë të paraburgosurit.

Për larjen e ndërresave të të paraburgosurve, mungonte lavanderia, por si e tillë shërbente një lavatriçe e cila funksiononte dhe ishte e vendosur në hyrje të regjimit të brendshëm. Ajo përdorej vetëm për larjen e ndërresave apo të çarçafëve, por sipas pretendimit të paraburgosurve ky proces vonohej shumë ndaj ata preferonin që këtë shërbim ta merrnin nga familjet e tyre.

Kuzhina e IEVP-së Sarandë ndodhej në një ambient pranë zyrave të administratës dhe ishte rikonstruktuar dhe pajisur me orënditë e nevojshme. Ajo ishte e pastër dhe e rregullt, e pajisur me frigorifer dhe bolier, por mungonte aspiratori. Menyja ditore dhe gramaturat

---

⁷ Neni 31, veshjet dhe pajisjet e fjetjes, Rregullore e Përgjithshme e Burgjeve.

ishin të afishuara në përputhje me rregulloren dhe kampionët ushqimorë ruheshin në kushte frigoriferike, të kyçura me çelës. Në momentin e inspektimit, në institucion nuk kishte persona të cilët të kishin nevojë për dietë ushqimore specifike.

Grupi i inspektimit konstatoi si problematikë kryesore, varësinë e dyfishtë për administrimin e disa ambienteve që ndodheshin në territorin e këtij institucioni, atë të Komisarariatit të Policisë Sarandë dhe Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë. Kjo problematikë reflektohej në mungesën e menaxhimit, të mirëadministrimit dhe përgjegjësisë së këtyre institucioneve për rikonstrukcionin e këtyre ambienteve.

5. Regjimi dhe aktivitetet

Sipas organikës së miratuar, sektori i kujdesit psiko-social përbëhej nga një specialist i kujdesit social. Ambienti i destinuar për të ushtruar detyrën specialisti i shërbimit psiko-social ishte një dhomë e vogël brenda në regjim me kubaturë 1.5m x 2 m. Në këtë ambient, mungonte baza e nevojshme materiale dhe shërbimi edukimit ishte pothuajse jo funksional.

Orari i veprimeve, përfshirë këtu zgjimin, rregullimin e pastrimin e dhomave dhe ambientit të përbashkët, punës edukative e profesionale etj., ishin të afishuara.

Në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, mungonin pothuajse aktivitetet sociale dhe rehabilituese, për shkak të mungesës së ambienteve të përbashkëta për kryerjen e tyre. Biblioteka nuk ekzistonte si ambient në këtë institucion.

Gjatë këqyrjes së dokumentacionit të stafit psiko-social, u konstatua se raportet mujore mbi aktivitetin e këtij sektori, dosjet psiko-sociale, ashtu edhe programet individuale të trajtimit, plotësoheshin formalisht, pasi mungesa e ambienteve të përbashkëta e bënte të pamundur realizimin e tyre. Aktivitetet konsistonin kryesisht në zhvillimin e disa lojrave në tavolinë.

6. Shërbimi shëndetësor

Organika e sektorit të shëndetësisë ishte plotësuar me mjek me kohë të pjesshme dhe 4 (katër) infermierë me kohë të plotë, të cilët realizonin detyrat funksionale në kushte infrastrukturore dhe financiare të vështira.

Ambienti ku kryheshin vizitat mjeksore ishte një mjedis i vogël dhe nuk kishte orenditë e nevojshme për kryerjen e këtij shërbimi. Dhënia e ilaçeve të paraburgosurve kryhej sipas recetës së firmosur nga mjekut, me ilaçe të furnizuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve dhe ilaçe të siguruar nga fondi në dispozicion të këtij institucioni. Skema e rimbursimit të ilaçeve nuk funksiononte për shkak të mungesës së marrëveshjes trepalëshe ndërmjet Drejtorisë të Përgjithshme të Burgjeve, Fondit të Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor dhe Depos farmaceutike dhe në shumë raste ilaçet siguroheshin nga familjarët e të paraburgosurve.

Nga intervistat me të paraburgosurit, grupi i inspektimit konstatoi se, kishte ankesa të shumta në lidhje me vonesat në kryerjen e vizitave shëndetësore, si dhe mungesën e shërbimit stomatologjik. Këto shërbime sipas rastit, trajtoheshin në spitalin rajonal të Sarandës ose në klinikat shëndetësore private. Në këtë institucion mungonte

autoambulanca dhe në rastet e emergjencave shërbimi ofrohej me mjetet e urgjencës të spitalit rajonal Sarandë.

Nga këqyrja e dokumentacionit të stafit të shërbimit shëndetësor, në veçanti të mjekut, u konstatua se regjistri i hapjeve të kartelave, regjistri i shtrimeve në spitalin e qytetit, regjistri i vizitave mjekësore të mjekut ishin të sekretuar.

Në këtë institucion kishte regjistër për evidentimin e rasteve të dhunës, por nuk kishte të regjistruar asnjë rast dhune. Gjithashtu, regjistrat e informacionit 24 orësh të infermierëve ishin plotësuar në rregull.

Për sa më sipër, në mbështetje të:

- pikës 3, të nenit, 63 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë ku thuhet se:

“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike”;

- nenit 21, gërma “b” të ligjit Nr. 8454 datë. 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku thuhet se:

“Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive;

- nenit 74/1 pika “b” të ligjit nr. 8328 datë 16.04.1998 “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim”, i ndryshuar ku parashikohet midis të tjerash se:

“Avokati i Popullit nëpërmjet Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës ka këto kompetenca: b) paraqet rekomandime për organet përkatëse, me qëllim që të përmirësohet trajtimi dhe kushtet e individëve që u është hequr liria dhe të parandalohet tortura dhe trajtimi ose dënimi i egër, çnjerëzor dhe poshtëruës”;

- si dhe, nenit 12, të ligjit nr.8328 datë 16.04.1998, “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve”, i ndryshuar, ku përcaktohet se:

“Krijimi, klasifikimi dhe mbyllja e institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale me burgim apo seksioneve të veçanta në këto institucione bëhen me urdhër të ministrit të Drejtësisë”.

REKOMANDOJMË :

“Mbylljen e menjëhershme të Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, pasi me gjithë rekomandimet e vazhdueshme të Avokatit të Popullit për kryerjen e rikonstruksionit të plotë të godinës të këtij institucioni, me qëllim përmirësimin e kushteve dhe ofrimin e shërbimeve në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe ligjin nr.8328 datë 16.04.1998 “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim”, i ndryshuar, në këtë institucion vazhdojnë të mbahen dhe trajtohen persona të paraburgosur në kushte jo humane dhe degraduese”.

Deri në gjetjen e një zgjidhjeje për mbylljen e menjëhershme të Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale Sarandë, rekomandojmë:

1. Marrjen e masave të menjëhershme për zgjidhjen e situatës së mbipopullimit, në respekt të nenit 24 të ligjit nr. 8328 datë 16.04.1998 “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me Burgim dhe të paraburgosurve”, i ndryshuar, ku çdo të dënuari i sigurohet shtrat i veçantë dhe një komplet i përshtatshëm fjetjeje;
2. Marrjen e masave të menjëhershme për rikonstruksionin e godinës ekzistuese të këtij institucioni, si dhe ambienteve të brendshme të tij, duke parashikuar përshtatjen e dhomave sipas kushteve për jetesë, zgjerimin e dritareve të dhomave për futjen e ajrit dhe dritës natyrale (sipas kriterëve teknike të sigurisë), si dhe për eliminimin e lagështirës;
3. Marrjen e masave për pajisjen, përshtatjen dhe krijimin e kushteve të jetesës së dhomës së observim/veçimit, sipas standardeve të vendosura nga kuadri ligjor në fuqi dhe Rregullorja e Përgjithshme e Burgjeve;
4. Marrjen e masave për adresimin dhe zgjidhjen e menjëhershme të çështjes së ambienteve të I EVP Sarandë, i cili shërbente si ambient për dhomat e sigurisë të Komisarariatit të Policisë Sarandë, në përmbushje të Marrëveshjes ndërmjet Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Brendshme, në kushtet kur institucioni funksionon në mbipopullim dhe për mungesë ambienti nuk u ofron dot shërbimet e nevojshme të paraburgosurve të kësaj I EVP-je;
5. Marrjen e masave për ndarjen në dhoma më vete sipas kategorive 18-21 vjeçar, të sëmurë mendorë dhe persona abuzues me substanca narkotike, e parashikuar kjo në nenin 29, pika 1 dhe 2 të Rregullores së Përgjithshme të Burgjeve;
6. Marrjen e masave për shtimin e nyjeve sanitare, riparimin e plotë të dusheve dhe tualeteve, si dhe përmirësimin e kushteve higjieno sanitare të tyre;
7. Marrjen e masave për krijimin e një ambienti të përshtatshëm me hapsirë dhe të plotësuar me materialet e nevojshme, i destinuar për ushtrimin e detyrës të specialistëve të sektorit të edukimit;
8. Marrjen e masave për kontraktimin e një farmacistit dhe stomatologu me kohë të pjesshme, në mënyrë që të ofrohet një shërbim sa më efikas shëndetësor;
9. Marrjen e masave për sigurimin e ilaçeve të paraburgosurve nga skema e ribursimit duke bërë efektive marrëveshjen tre palëshe midis institucioneve të Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve, Fondit të Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor dhe Depos farmaceutike;
10. Marrjen e masave për pajisjen e institucionit me një autoambulancë;
11. Marrjen e masave për krijimin e një ambienti të ri me kushte të përshtatshme për ajrimin e të paraburgosurve, i cili të garantojë sigurinë dhe zhvillimin e aktiviteteve.

Për qëndrimin dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të Ligjit Nr. 8454 dt. 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

AVOKATI I POPULLIT

Erinda BALLANCA